

Foraithne Rialtais

maidir le teorainnluachanna loirg carbóin foirgnimh nua

Leagtar síos leis seo an méid seo a leanas de bhun roinn 38a, fo-roinn 4 den Ghníomh Foirgníochta (751/2023), arna leasú le Gníomh 897/2024, le cinneadh ón Rialtas, :

Roinn 1

Raon feidhme

Leagtar síos leis an bhForaithne seo forálacha mionsonraithe maidir le luachanna tairsí lorg carbóin saolré foirgnimh nua, de réir catagóir úsáide, dá dtagraítear in roinn 38a den Ghníomh Foirgníochta (751/2023).

I gcás ina bhfuil comhpháirteanna i bhfoirgneamh a fhreastalaíonn ar chuspóirí difriúla, beidh gach comhpháirt faoi bhun na tairsí atá leagtha síos sa Fhorógra seo dá chatagóir úsáide.

Ní bheidh feidhm ag an teorainnluach a leagtar síos san Fhoraithne seo maidir le foirgneamh nua nó cuid d'fhoirgneamh nua i gcás foirgneamh atá faoi úinéireacht na bhfórsaí armtha nó an rialtais láir agus a úsáidtear chun críoch cosanta náisiúnta, cé is moite d'áiteanna cónaithe aonair nó foirgnimh oifige atá áitithe ag na fórsaí armtha agus pearsanra eile de chuid na n-údarás cosanta náisiúnta, nó maidir le foirgneamh nach bhfuil aon oibleagáid ann deimhniú fuinnimh a fháil ina leith i gcomhréir leis an nGníomh um Fheidhmíocht Fuinnimh Foirgneamh (50/2013).

Roinn 2

Teorainnluachanna loirg carbóin d'fhoirgnimh in 2026 agus 2027

Is iad seo a leanas na teorainnluachanna loirg carbóin dá dtagraítear in roinn 38a den Ghníomh Foirgníochta le haghaidh foirgneamh nua ar tionscnaíodh iarratas ar chead tógála ina leith idir an 1 Eanáir 2026 agus an 31 Nollaig 2027:

Catagóir úsáide	Teorainnluach an loirg carbóin	
	kgCO ₂ e/m ² /a	kgCO ₂ e/m ²
Tithe sraithe agus bloic árasán nach bhfuil níos mó ná dhá stór de chóiríocht chónaithe iontu	16.0	800
Bloc árasáin ina bhfuil ar a laghad trí urlár cónaithe	16.0	800
Foirgneamh oifige agus ionad sláinte	20.0	1000
Foirgnimh tráchtála, siopaí ilrannacha, ionaid siopadóireachta, foirgnimh trádála mórdhíola agus miondhíola, hallaí margaidh, amharclanna, ceoldrámaí, foirgnimh cheolchoirmeacha agus chomhdhála, pictiúrlanna, leabharlanna, cartlanna, músaeim, dánlanna agus ionaid taispeántais	22.0	1100

Foirgnimh chóiríochta do thurasóirí, óstáin, tithe cónaithe, tithíocht shinsearach, tithe cúraim chónaithe agus institiúidí cúraim leighis	25.0	1250
Foirgnimh oideachais agus naíscoileanna	20.0	1000
Halla spóirt	21.0	1050
Ospidéal	29.0	1450
Foirgnimh stórála, foirgnimh iompair, linnte snámha agus laiceanna oighir ag a bhfuil achar urláir úsáideach is mó ná 1 000 méadar cearnach	24.0	1200

Roinn 3

Teorainnluachanna maidir le lorg carbóin d'fhoirgnimh ó 2028 ar aghaidh

Is iad seo a leanas na teorainnluachanna loirg carbóin dá dtagraítear in roinn 38a den Ghníomh Foirgníochta le haghaidh foirgneamh nua ar cuireadh an t-iarratas ar chead tógála isteach ina leith an 1 Eanáir 2028 nó ina dhiaidh sin:

Catagóir úsáide	Teorainnluach an loirg carbóin	
	kgCO ₂ e/m ² /a	kgCO ₂ e/m ² /a
Tithe sraithe agus bloic árasán nach bhfuil níos mó ná dhá stór de chóiríocht chónaithe iontu	13.0	650
Bloc árasáin ina bhfuil ar a laghad trí urlár cónaithe	12.0	600
Foirgneamh oifige agus ionad sláinte	17.0	850
Foirgnimh tráchtála, siopaí ilrannacha, ionaid siopadóireachta, foirgnimh trádála mórdhíola agus miondhíola, hallaí margaidh, amharclanna, ceoldrámaí, foirgnimh cheolchoirmeacha agus chomhdhála, pictiúrlanna, leabharlanna, cartlanna, músaeim, dánlanna agus ionaid taispeántais	18.0	900
Foirgnimh chóiríochta do thurasóirí, óstáin, tithe cónaithe, tithíocht shinsearach, tithe cúraim chónaithe agus institiúidí cúraim leighis	22.0	1100
Foirgnimh oideachais agus naíscoileanna	16.0	800
Halla spóirt	18.0	900
Ospidéal	28.0	1400
Foirgnimh stórála, foirgnimh iompair, linnte snámha agus laiceanna oighir ag a bhfuil achar urláir úsáideach is mó ná 1 000 méadar cearnach.	21.0	1050

Roinn 4

Sárúithe incheadaithe ar an teorainnluach i gcásanna sonracha

Féadfar teorainnluach iomlán an loirg carbóin in aghaidh na catagóire úsáide a leagtar síos i roinn 3 a shárú faoi 5 % ar a mhéad má tá sé thar a bheith deacair foirgneamh nua a dhearadh agus a thógáil faoi bhun an teorainnluacha:

- 1) mar gheall ar shaintréithe an fhoirgnimh, ar an úsáid atá beartaithe dó nó ar a shuíomh;
- 2) comhlíonadh rialachán pleanála a mhéadaíonn lorg carbóin foirgnimh go suntasach; nó
- 3) mar gheall ar chur chun feidhme saintréithe saolré atá difriúil ó ghnáththógáil agus a chuireann fad saoil chun cinn.

D'ainneoin na bhforálacha maidir leis an sárú uasta incheadaithe i bhforoinn 1 den roinn seo, féadfar an luach tairsí a shárú san imthoisc speisialta seo a leanas de mhéid a chomhfhreagraíonn don mhéadú is gá ar an lorg carbóin arb é an imthoisc speisialta sin is cúis leis:

- 1) tá sé thar a bheith deacair dul faoi bhun an teorainnluacha, mar gheall ar airde an fhoirgnimh;
- 2) tá sé thar a bheith deacair struchtúir ualachiompartha agus atreisithe a dhearadh agus a chur i gcrích ar bhealach ina bhfuil an teorainnluach faoi bhun mar gheall ar shuíomh atá thar a bheith dian.

Déantar foráil i bhForaithne na hAireachta Comhshaoil maidir leis an Tuarascáil Aeráide agus Liosta na dTáirgí Foirgníochta (1027/2024) maidir leis an lorg carbóin a ríomh i gcásanna speisialta agus maidir leis na torthaí a thuairisciú mar chuid den mheasúnú aeráide ar fhoirgneamh. Beidh an ríomh bunaithe ar an tomhaltas ábhar méadaithe a eascraíonn as an gcás sonrach agus as an lorg carbóin breise a bheidh mar thoradh air sin.

Roinn 5

Teacht i bhfeidhm

Tagann an Foraithne seo i bhfeidhm an 1 Eanáir 2026.

Beidh iarratas ar chead tógála atá ar feitheamh tráth theacht i bhfeidhm an Fhóraithne seo faoi réir na bhforálacha a bheidh i bhfeidhm tráth theacht i bhfeidhm an Fhóraithne seo.

Beidh feidhm ag sárúithe a cheadaítear faoi roinn 4 den Fhorógra seo i gcásanna speisialta maidir leis na luachanna teorann a leagtar síos in alt 3 ón 1 Eanáir 2028.

Heilsincí xx xx 20xx

An tAire Comhshaoil agus Athraithe Aeráide

Rúnaí Rialtais